



LATVIJAS REPUBLIKA
**TRANSPORTA NELAIMES GADĪJUMU UN INCIDENTU
IZMEKLĒŠANAS BIROJS**

Brīvības iela 58, Rīga, LV-1011 Reģ. Nr.90002064522 Tālrunis: +371-67288140 Mob. tālr.: +371-26520082 Fakss: +371-67283339
E-pasts: taiib@taiib.gov.lv www.taiib.gov.lv

REPUBLIC OF LATVIA
TRANSPORT ACCIDENT AND INCIDENT INVESTIGATION BUREAU
58 Brivibas Street, Riga, Latvia, LV-1011 Phone: +371-67288140 Mob. ph.: +371-26520082 Fax: +371-67283339
E-mail: taiib@taiib.gov.lv www.taiib.gov.lv

Sadursme starp kuģiem ‘‘Horizonts’’ un jahtu ‘‘Oskars’’ 2013.g. 01. septembrī (vienkāršots ziņojums)



1. Negadījuma īss apraksts:

2013.g. vasaras sezonā SIA Viola & Co. organizē izklaides pasažieru izbraucienus ar kuģi ‘‘Horizonts’’ pēc maršruta 11. Novembra piestātne- ieeja Rīgas Ostā – 11. Novembra piestātne. Katru dienu tiek veikti 5-7 šādi izbraucieni, katrs izbrauciens ilgst apmēram 1-1,5 stundas. 2013.g. 01. septembrī plkst. 15.00 pasažieru kuģis ‘‘Horizonts’’ pēc Rīgas ostas KSD (Kuģu Satiksmes Dienests) operatora atļaujas saņemšanas devas kārtējā pārgājienā pēc standarta maršruta. Akvatorijā pie Andrejsalas, plkst. 15.15 kuģis ‘‘Horizonts’’ ietricās noenkurotajā jahtā ‘‘Oskars’’ (vrn LAT-90). Jahtas apkalpe regulēja burāšanas sacensību ‘‘Russian Business Weekend’’ gaitu. Jahtai tika nodarīti būtiskie bojājumi. ‘‘Horizonts’’ atstāja notikuma vietu. Cilvēki nav cietuši. Kaitējums videi netika konstatēts. Pēc ostas un Valsts policijas veiktām pārbaudēm, negadījumā iesaistītām personām alkohols asinīs netika konstatēts. Sakarā ar trīs mēnešu laika atstarpi starp negadījumu un Biroja iesaistīšanos tā izvērtēšanā, dati un liecības par notikumu nevar būt pilnībā objektīvi.

2. Krasta Apsardzes administratīvais process.

Pēc kuģu sadursmes pieejamo datu un informācijas analīzes, 2013.gada 06. decembrī Krasta Apsardzes Dienests uzlika sodu vainīgajiem, pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 115. panta ‘‘Kuģa vadīšanas

noteikumu pārkāpšana" 1. daļu: „pienācīgas vizuālās un audio novērošanas nenodrošināšana”, un 4. daļu „nesavlaicīga un nepārliecinoša rīcība sadursmes novēršanai”.

3. Notikuma un pieejamas informācijas analīze:

3.1. Kapteiņu kompetences sertifikāti atbilst Latvijas Republikas likumdošanas aktu prasībām.

3.2. Burāšanas sacensības „Russian Business Week” (2013.g. 01.septembrī) bija saskaņotas ar Rīgas Ostas vadību. Pēc būtības sacensības bija skaidri saskaņotas pēc laika (01.septembrī, plkst. 10:00-17:00), bet nebija saskaņotas pēc vietas.

3.3. Kapteini sniedz absolūti pretējas mutiskās un rakstiskās liecības par noenkurošanās atpazīšanas zīmes esamību (melnā bumba vai līdzīgs priekšmets) uz jahtas „Oskars” kuģu sadursmes laikā. Jahtas „Oskars” kapteinis apgalvo par paceltas melnas bumbas esamību sadursmes brīdī, bet kuģa „Horizonts” kapteinis kategoriski apgalvo, ka uz jahtas nebija paceltas noenkurošanas zīmes.

3.4. Kapteini sniedz absolūti pretējas mutiskās un rakstiskās liecības par savstarpējiem vizuāliem un radio signāliem pirms un pēc sadursmes: aktīva signalizācija (ar rokām, pa radio sakariem un ar karogiem) uz sava peldlīdzekļa, un absolūta signālu ignorēšana uz cita.

4. Secinājumi:

4.1. Burāšanas sacensības „Russian Business Week” (2013.g. 01.septembrī) netika pienācīgi saskaņotas pēc vietas. Plānoto sacensību norises vietas apzīmējums „*Daugavas upē starp Andrejostas akvatorijā*” gramatiski un pēc būtības nav skaidrs un var radīt divdomības KSD koordinācijai; faktiski sacensības tika organizētas pie Andrejsalas (pretēji Eksporta ostai) nevis pie pieteikumā minētas Andrejostas .

4.2. Kuģa „Horizonts” kapteinis nebija informēts no KSD puses par burāšanas sacensībām vai jebkādiem citiem pasākumiem Rīgas ostas akvatorijā.

4.3. Burāšanas sacensību „Russian Business Week” (2013.g. 01.septembrī) dalībnieku **satiksmes kārtība** nebija saskaņota (mutiski vai rakstiski) saskaņā ar 2005.gada 1.marta Ministru kabineta noteikumu Nr.158 „Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos” 9.panta prasībām: „*Sporta sacensību vai citu publisko pasākumu organizēšana akvatorijā, kā arī kuģošanas līdzekļu satiksmes kārtība šo pasākumu laikā tiek saskaņota ar iekšējo ūdeņu īpašnieku vai valdītāju.*”

4.4. Sacensību laikā jahta „Oskars” noenkurojas Andrejsalas tuvumā bez KSD atļaujas; šādas KSD atļaujas nepieciešamība ir atrunāta Rīgas brīvdostas noteikumu 98.pantā;

4.5. Lielo (pēc dalībnieku skaita) burāšanas sacensību organizācija Rīgas ostas akvatorijā un Daugavas fārvaterā ir nesavietojama ar Rīgas brīvdostas Noteikumu 83. Pantu: „*Mazo kuģu satiksmei un jahtu burāšanai ostā jānotiek tā,*

lai netraucētu kuģus, kuri kuģo pa kuģu ceļu. Aizliegts šķērsot kuģu kursu tuvāk par 6 kabeļtauvām no kuģa priekšgala un 1 kabeļtauvu no kuģa puses”.

4.6. Negadījums netika ziņots Krasta Apsardzei saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma 42.panta, kā arī 50¹. panta prasībām.

4.7. Negadījuma administratīvajā procesā tika iesaistītas vairākas valsts struktūras: Valsts policija, Rīgas Ostas policija, Krasta Apsardzes Dienests. Koordinācijas trūkums starp šīm struktūrām noveda līdz būtiskiem trūkumiem negadījuma apstākļu un datu noskaidrošanā:

-savlaicīgi netika intervēti kuģa „Horizonts” apkalpes locekli (bez kuģa kapteiņa) par negadījuma apstākļiem;

-netika pārbaudītas negadījuma iesaistīto peldlīdzekļu un sacensību laikā uzstādīto boju (sacensību starta/finiša markas) ģeogrāfiskās koordinātes;

-netika pārbaudīta noenkurošanas zīmes (melnā bumba vai līdzīgs priekšmets) esamība uz jahtas;

-netika pārbaudīta peldlīdzekļu raidstaciju darba kārtība un darba frekvences;

-netika izanalizēta burāšanas sacensību kopēja organizācija saskaņā ar ISAF (Starptautiskā Burāšanas Federācija) standartiem, uz kuriem atsaucas sacensību organizatori savos paskaidrojumos.

-netika pārbaudīts navigācijas nodrošinājums uz negadījumā iesaistītajiem peldlīdzekļiem: navigācijas kartes un to korektūra, GPS ploteru programmatūras versijas, kursa un ātruma mērierīces utt.;

5. Rekomendācijas Rīgas Brīvostas kapteiņdienestam

5.1. Saskaņojot lielās (pēc dalībnieku skaita) burāšanas sacensības Rīgas Ostas akvatorijā ar nevalstiskām organizācijām, pieprasīt informēt par sacensību elementiem saskaņā ar ISAF (Starptautiskā Burāšanas Federācija) standarta dokumenta "Notice of Race" prasībām (sk. interneta vietnē <http://www.sailing.org/raceofficials/eventorganizers/nor.php>): laiks, vieta, dalībnieku skaits ar to burāšanas „klasēm”, sakaru organizācija, jahtu inspekcijas (pārbaudes) pirms sacensībām, burāšanas distances, burāšanas kursi, pagriešanas punkti utt.

5.2. Saskaņojot burāšanas sacensības Daugavas akvatorijā, piešķirt tām noteiktu akvatorijas daļu pēc platuma, ar saistību atrunu („Disclaimer of liability”) jūrniecības drošības kontekstā.

5.3. KSD operatoram par jūras negadījumiem atbildības zonā **ziņot nekavējoties** Transporta nelaimes gadījumu un incidentu izmeklēšanas Birojam.